

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНИХ ФОРМУВАНЬ ЖИТОМИРЩИНИ

Агарний сектор України знаходиться нині у стані глибокої інвестиційної кризи. Ця негативна тенденція вимагає аналізу її впливу на відтворювальні процеси в агропромисловому комплексі, причин і факторів виникнення.

Основними напрямками інвестицій в АПК є впровадження сучасних технологій на основі оновлення матеріально-технічної бази, хімізації сільськогосподарського виробництва і розвитку переробних галузей та соціальної сфери села (табл. 1.)

За допомогою даних таблиці проаналізуємо динаміку зміни капітальних інвестицій в основний капітал у сільське господарство України та Житомирщини зокрема, за 1990-2000рр.

Як свідчать дані таблиці, за останнє десятиріччя капітальні інвестиції в основний капітал сільського господарства зменшилися від 11799 млн. грн. у 1990 році до 1296 млн. грн. у

1995 і до 496 млн. грн. у 2000 році. Так, в 1990 році частка інвестицій в основний капітал сільського господарства Житомирщини становила 4,8% від загального обсягу інвестицій по Україні в цілому, в 1995 - 5,5%, а в 1999 і 2000 році відповідно 1,9 і 2,2%. Сукупний обсяг інвестицій в основний капітал агропромислового комплексу області за 1990-2000рр. зменшився на 2,6%.

Таблиця 1. Інвестиції у сільське господарство України та Житомирської області в порівняльних цінах, млн, грн.

Роки	Інвестиції в основний капітал підприємств всіх форм	у тому числі		
		приватних	колективних	державних
1990	11799	-	7344	4455
	561,9	-	331,5	230,4
1995	1296	33	872	382
	70,8	0,4	54,9	15,5
1999	560	18	446	86
	10,8	0,06	10,5	0,3
2000	496	85	342	57
	11,1	5,3	5,6	0,1

Примітка: в чисельнику - в цілому по Україні, знаменнику - по Житомирській області.

Обсяг інвестицій в аграрний сектор економіки за останні десять років скоротився більш як у 20 разів. Раніше (1990р.) в їх структурі на колективні сільськогосподарські підприємства припадало 62,2%, державні - 37,8%. Поступово в загальний інвестиційний процес включається приватний сектор, можливості якого в перспективі зростатимуть.

Інвестиції в основний капітал агропромислового комплексу Житомирщини в 1995 році становили 70851 тис. грн., а в 2000р. - 11067 тис. грн. (у порівняльних цінах 1996 року). В 1995 році на будівництво і обладнання тваринницьких приміщень, механізованих ферм і комплексів було спрямовано 9371 тис. грн., в 2000 році лише 3536 тис. грн., що на 62,3% менше. Із загальної суми інвестицій в основний капітал - витрати на придбання тракторів, транспортних засобів, сільськогосподарських машин, устаткування та реманенту в 1995 році і 2000 році відповідно становили - 22696 і 7172 тис.

грн., що складає 32,0% і 64,8% загального обсягу інвестицій в основний капітал (табл. 2.).

Обсяги інвестицій в агропромисловий комплекс за рахунок всіх джерел фінансування не забезпечують навіть і простого відтворення основних засобів.

Ситуація, що склалася із забезпеченням підприємств аграрного виробництва матеріально-технічними ресурсами, потребує в першу чергу масштабного реформування їх виробництва, реалізації, обслуговування та використання.

Нормативний аналіз показує, що технічне забезпечення аграрних підприємств Житомирської області не відповідає сучасним техніко-технологічним вимогам виробництва. В цьому випадку доцільно також врахувати і процес погіршення якості та кількісного складу всієї матеріально-технічної бази АПК. Протягом останнього десятиріччя нова техніка сюди практично не надходила, в той час як зношеність основних фондів і машинно-тракторного парку в переважній більшості господарств досягла 75%.

Таблиця 2. Інвестиції в основний капітал по об'єктах сільського господарства Житомирщини за напрямками (у порівняльних цінах 1996 року, тис. грн.)

	1995	1998	1999	2000	2000р, в % до 1995р.
Інвестиції в основний капітал	70851	16326	10796	11067	15,6
з них:					
На будівництво і обладнання тваринницьких приміщень, механізованих ферм і комплексів	9371	1477	3999	3536	37,7
На закладку садів, виноградників та інших багаторічних насаджень	307	544	1638	5106	16,6
на водогосподарське будівництво	683	35	36	-	-
Із загальної суми - витрати на придбання тракторів, транспортних засобів, сільськогосподарських машин, устаткування та реманенту	22696	8724	6495	7172	31,6

Частина техніки, яка перебуває на балансі сільськогосподарських підприємств, по-суті, непрацездатна. Спрацювання основних фондів машинно-тракторного парку сягнуло критичного рівня. Вартість ремонту існуючої техніки часто буває у кілька разів дорожча за вартість нової, бо у господарствах відсутні запасні частини і комплектуючі вироби. На превеликий жаль заводи сільськогосподарського машинобудування України поки що не налагодили виробництво вкрай необхідних вузлів та деталей.

Господарства не мають фінансових ресурсів для закупівлі дорогих запасних частин, оновлення тракторного парку. Проте, незважаючи на ці обставини, в Україні слід створювати ринок засобів виробництва сільськогосподарського призначення. Але яким він має бути? Щоб дати відповідь на дане питання, необхідно мати перш за все тверду валюту для закупівлі техніки, як власного, так і зарубіжного виробництва.